

Postavili ste niekedy stan v obývačke?

Nataliia musela.

24.6.2026 - | Slovenská katolícka charita

Keď u nás vypadne elektrina, zapálime na tú chvíľu sviečku alebo baterku v mobile. Na Ukrajine to v januári znamená 3 stupne v byte, zamrznuté potrubie a stan uprostred obývačky. Táto zima bola pre tisíce ľudí bojom o prežitie. Boli sme pri nich.

Nataliia má 42 rokov, je vdova a sama vychováva dieťa v Konotope, meste v Sumskej oblasti na Ukrajine, ktoré leží len niekoľko desiatok kilometrov od ruskej hranice. Ruské útoky v januári 2026 opäť zničili vykurovanie aj vodovod v jej dome.

„Ako sme prežili túto zimu? Postavili sme stan, spali sme v spacákoch a snažili sa zohriať fľašami naplnenými horúcou vodou. Našťastie príbuzní dokázali ukryť moje dieťa na mieste, kde bolo vykurovanie menej náročné,“ spomína Nataliia. Keď neskôr vďaka pomoci siete Caritas dostala plynový ohrievač, hovorila o tom, že konečne môže začať zachraňovať podlahy a nábytok poškodené chladom a vlhkosťou.

„Počas tejto zimy sme spolu s Caritas-Spes Ukraine a jej diecéznymi charitami doviezli teplo do 632 domácností. Išlo o 220 plynových vykurovacích súprav, 430 elektrických ohrievačov, záložné zdroje energie pre Kyjev a núdzový stan pre tranzitné centrum v Záporoží. Oblasť pomoci boli vybrané na základe intenzity humanitárnych potrieb, blízkosti k frontovej línii a frekvencie výpadkov energie,“ vysvetľuje Dominika Gablíková zo Slovenskej katolíckej charity, ktorá Ukrajinu zažila na vlastnej koži. Pomoc zasiahla Charkovskú, Záporožskú, Sumskú, Dnipropetrovskú a Doneckú oblasť a Kyjev. „Krásne bolo vidieť, ako sa pomoc šírila ďalej. Rodiny, ktoré mali vďaka našej podpore prístup k elektrine a teplu, otvárali svoje domovy susedom, známym, či spolužiakom svojich detí aby sa pripojili na internet, učili sa spolu, najedli sa, uvarili si alebo sa zohriali,“ dopĺňa.

Keď vypadne elektrina, zhasnú aj Priestory šťastia

Bola tu ale ešte jedna zima, menej viditeľná. Po celej Ukrajine existujú miesta, ktoré miestni volajú Priestory šťastia. Sú to detské centrá, kde deti počas vojny dostávajú vzdelanie, pomoc psychológov a aspoň niekoľko hodín normálneho dňa. Keď však vypadne elektrina, tieto priestory zhasnú. Do 18 takýchto centier sme spolu s Caritas Ukraine dodali nabíjacie stanice. Niektoré centrá sa nachádzajú priamo v protileteckých krytoch, kde deti trávajú čas počas leteckých poplachov. Aj tam teraz svieti svetlo.

„Prítomnosť svetla, fungujúceho vybavenia a schopnosť neprerušiť aktivity výrazne znižuje úzkosť detí a prispieva k pocitu bezpečia a normalnosti aj v ťažkých podmienkach,“ napísali nám naši partneri z Caritas Ukraine. Pomoc tak smerovala pre viac ako 14 700 ľudí – týkala sa 8 300 detí a viac ako 500 pedagógov a odborníkov, ktorí mohli naďalej pracovať.

Teplé jedlo pre tých, čo začínajú od nuly

Zabezpečenie základných životných potrieb zostáva jednou z najdôležitejších foriem pomoci ľuďom na Ukrajine. Slovenská katolícka charita sa tejto oblasti venuje dlhodobo, pretože práve prístup k jedlu, hygiene a ďalším nevyhnutnostiam je potrebným základom každého dňa a rozhoduje o tom, či dokážu ľudia zvládnuť každodenné výzvy vojny.

„Mnohí ľudia zasiahnutí konfliktom si nedokážu zabezpečiť ani jedno teplé a výživné jedlo denne, hoci práve to predstavuje základ dôstojného života. Jedným z príkladov našej pomoci je podpora sociálnej kuchyne v Užhorode, kde sestry z Congregatio Jesu pripravujú jedlá pre vnútorné vysídlených ľudí vrátane detí a seniorov, ktorí prišli o svoje domovy či blízky, neraz aj o rodičov. Vďaka tejto podpore získavajú nielen pomoc pri zabezpečení základných potrieb, ale aj nádej a silu budovať svoj život odznova,“ hovorí Gablíková.

Pomoc v tejto oblasti získalo 80 ľudí a distribuovaných bolo 437 kilogramov potravín a hygienických potrieb.

Nataliia budúcu zimu nebude stavať stan v obývačke. Vďaka ľuďom, ktorí sa rozhodli pomôcť. Voľna pokračuje. My zostávame s ľuďmi, ktorí to potrebujú.

foto: ilustračné z oblastí pomoci

<https://www.charita.sk/postavili-ste-niekedy-stan-v-obyvacke-nataliia-musela>